

Dosarul nr. 3ra-687/21

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani (jud. I. Secieru)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Bostan, I. Muruianu, V. Negru)

ÎN C H E I E R E

4 august 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Nina Vascan
Nicolae Craiu

examinând admisibilitatea recursului depus de către Ștefan Tulbu,
în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de
către Ștefan Tulbu împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale, terți Ministerul
Afacerilor Interne, Inspectoratul de Poliție Călărași cu privire la recalcularea vechimii
în muncă și a pensiei,
împotriva deciziei din 9 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 14 noiembrie 2019 Ștefan Tulbu a depus cerere de chemare în judecată în
procedura contenciosului administrativ împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale,
terți Ministerul Afacerilor Interne, Inspectoratul de Poliție Călărași cu privire la
recalcularea vechimii în muncă și a pensiei.

În motivarea acțiunii, reclamantul a indicat că la calcularea pensiei pentru vechimea
în muncă conform cererii nr.126 depuse la 23 martie 2011, au fost admise erori grave
referitor la data acordării dreptului la pensie și calculul vechimii în muncă, circumstanțe
care îl defavorizează în ce privește mărimea stagiului de vechime în muncă acumulat pe
parcursul serviciului în organele de forță și îi diminuează considerabil cuantumul pensiei
alocate.

Reclamantul a menționat că, acest fapt nu l-a cunoscut, deoarece nu a avut acces
liber la aceste acte. Astfel, la data de 30 ianuarie 2019, a depus cerere cu nr. 126 către
Casa Teritorială de Asigurări Sociale Călărași, pentru eliminarea ilegalităților comise la
stabilirea pensiei acordate în urma acumulării stagiului necesar în instituțiile de forță.
Ulterior, la 19 aprilie 2019, s-a adresat către Casa Teritorială de Asigurări Sociale
Călărași, pentru a afla despre decizie conform cererii depuse.

Ștefan Tulbu a susținut că, i-a fost înmănată decizia nr. N-15617 din 13 aprilie 2019
de refuz privind recalcularea pensiei pentru limita de vârstă.

În opinia reclamantului actul administrativ individual N-15617 din 13 aprilie 2019
emis de autoritatea publică Casa Teritorială de Asigurări Sociale Călărași este ilegal,
fiind emis contrar procedurii stabilite de legislație.

În continuare, reclamantul a afirmat că au apărut circumstanțe relevante ce impun recalcularea cuantumului pensiei pentru vechimea în muncă în instituțiile de forță. Respectiv, la data de 28 ianuarie 2019, în cadrul ședinței Consiliului pentru Prevenirea și Eliminarea Discriminării și Asigurării Egalității pe cauza 205/18 au fost scoase impedimentele și barierele artificial create de acces la unele acte administrative și materiale care țin de activitatea sa în instituțiile de forță.

A notat că luând cunoștință cu unele acte administrative ce reflectau activitatea sa în instituțiile de forță și ulterioara pensionare, în legătură cu acumularea stagiului pentru vechimea în muncă, a stabilit că, cererea de alocare a pensiei pentru vechime în muncă a fost depusă la data de 23 martie 2011, în cancelaria comisariatului de poliție Călărași, înregistrată sub N-1580. Pe parcursul a 15 zile văzând că, nu se impun careva măsuri de stabilire a pensiei, la data de 8 aprilie 2011, a depus o cerere privind urgentarea procedurii de stabilire a pensiei pentru vechimea în muncă acumulată în instituțiile de forță. Însă, pe parcurs, pensia, ilegal, i-a fost stabilită de pe data de 8 aprilie 2011, contrar cererii cu privire la pensionare N-1580 înregistrată în cancelaria comisariatului de poliție Călărași, unde a cerut stabilirea pensiei de pe data de 23 martie 2011 cu ce, consideră reclamantul că, au fost încălcate prevederile art. 85 alin.(2) din Codul muncii.

Totodată la stabilirea pensiei, în raportul istoriei asigurării, în perioada sa de activitate în instituțiile de forță nu au fost incluse cu indicii și coeficientului 1 la 3, perioadele de aflare în zona de conflict și participare la acțiunile de luptă din 3 ianuarie 1992 până la 3 martie 1992, de pe 7 martie până pe 20 martie 1992 și perioada de pe 3 iunie 1992 până pe 16 iunie 1992, cu ce s-a încălcat prevederile art.7 lit.(f), (g) din hotărârea Guvernului nr.78 din 21 februarie 1994. Astfel, prelungirea activității în organele de forță, conform ordinului Inspectoratului General al Poliției nr. 578 ef. din 20 decembrie 2017, după depunerea cererii la 23 martie 2011 în cancelaria comisariatului de poliție Călărași, înregistrat sub N-1580, privind acordarea pensiei pentru vechimea în muncă, s-a desfășurat în baza art. 38 alin.(4) și 70, alin. (1) din Legea 288 din 16 decembrie 2016. Angajații instituțiilor de forță care cad sub incidența art.38 alin.(4) și 70 alin. (1) din Legea 288 din 16 decembrie 2016 nu sunt lipsiți de dreptul de a solicita recalcularea pensiilor în baza art. 61 din Legea 1544 din 23 iunie 1993.

Reclamantul a comunicat că, a acumulat o vechime în muncă diferită de vechimea acumulată la data depunerii cererii din 23 martie 2011, iar, conform art. 61 din Legea 1544, apărând circumstanțe noi, consideră că, urmează să i se recalculeze pensia.

A stipulat că din circumstanțele de drept și de fond, reflectate în decizia N-15617 din 13 aprilie 2019 emisă de autoritatea publică Casa Teritorială de Asigurări Sociale Călărași rezultă că, se refuză acordarea pensiei pentru limită de vârstă, fapt care contravine cererii din 30 ianuarie 2019, adresată către Casa Teritorială de Asigurări Sociale Călărași. Actul administrativ individual N-15617 din 13 aprilie 2019 emis de autoritatea publică Casa Teritorială de Asigurări Sociale Călărași este emis incorect, ilegal și cade sub incidența art. 118, art. 119 alin.(l) din Codul administrativ, în legătură cu ce în speță survine dispoziția art.141 din Codul administrativ privind nulitate actului administrativ emis de autoritatea dată.

Reclamantul a relatat că, a depus cerere prealabilă către Casa Națională de Asigurări Sociale sub nr. T-2306/19 din 17 octombrie 2019. Prin răspunsul nr. T - 2306/19 Casa Națională de Asigurări Sociale a menținut decizia Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Călărași.

Ștefan Tulbu invocând prevederi legale a susținut că, Casa Națională de Asigurări Sociale era obligată să studieze actele anexate la cererea depusă și să efectueze calculul

pensiei conform actelor anexate prin prisma art. 13 lit. (a), art.14 lit.(a), art.16 lit.(a) din Legea 1544 din 23 iunie 1993 redacția până la 1 aprilie 2011, calculând cuantumul pensie conform certificatului de salariu care certifică suma ridicată în mărime de 98 096, 64 de lei, pentru ultimele 12 luni de serviciu în organele de forță.

Reclamantul a explicat că, pârâtul era obligat să stabilească cuantumul pensiei în mărime de 75% din solda medie bănească lunara de 8 174,72 de lei, cu alocarea majorării de 135 lei conform art.16 lit.(a) din Legea 1544 din 23 iunie 1993.

Ștefan Tulbu a solicitat recunoașterea actul administrativ individual N-15617 din 13 aprilie 2019, emis de Casa Teritorială de Asigurări Sociale Călărași incorect și ilegal; recunoașterea actului administrativ individual T-2306 din 07 noiembrie 2019, emis de pârâtul Casa Națională de Asigurări Sociale incorect și ilegal prin care abuziv a menținut actul administrativ individual N-15617 din 13 aprilie 2019, emis de Casa Teritorială de Asigurări Sociale Călărași; admiterea cerințelor legale din cererea nr.126, depusă la data de 30 ianuarie 2019, stabilindu-i pensia pentru vechime în muncă în instituțiile de forță începând cu 2 februarie 2018, în mărime de 6 266, 04 lei, cu ulterioarele indexări prevăzute de legislație.

Prin hotărârea din 2 iulie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani a fost admisă acțiunea depusă de către Ștefan Tulbu. S-au anulat decizia de refuz nr.688 din 17 aprilie 2019 a Casei teritoriale de Asigurări Sociale Călărași (cu nr. sistemic 10/2019/15617 din data de 13 aprilie 2019) privind respingerea cererii de recalculare a pensiei și răspunsul la cererea prealabilă conform scrisorii nr.T-2306/19 din 7 noiembrie 2019 a Casei Naționale de Asigurări Sociale și s-a obligat Casa Națională de Asigurări Sociale, oficiul teritorial competent, să emită act administrativ individual prin care să recalculeze pensia pentru vechimea în serviciu lui Ștefan Tulbu cu achitarea acestuia retroactiv pentru 12 luni calendaristice precedente datei depunerii actelor suplimentare – 30 ianuarie 2019, cu includerea în vechimea în serviciu a perioadei de la 20 decembrie 2017 până la 2 februarie 2018 în cadrul organelor afacerilor interne și perioadei de serviciu de detașare în zonele de conflict armat conform ordinului nr.01 din 3 ianuarie 1992, nr. 38 din 5 martie 1992 și nr. 86 din 2 iunie 1992, calculate conform pct.8 din hotărârea Guvernului nr.78. În rest, cererea s-a respins.

La data de 21 iulie 2020 Casa Națională de Asigurări Sociale a depus apel împotriva hotărârii din 2 iulie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani, prin care a solicitat admiterea acestuia, casarea hotărârii instanței de fond cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

Prin decizia din 9 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău a fost admisă cererea de apel depusă de către Casa Națională de Asigurări Sociale, s-a casat integral hotărârea din 2 iulie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani și s-a emis o nouă decizie de respingere a acțiunii.

Pentru a decide astfel instanța de apel a reținut că întrucât din data de 8 aprilie 2011 Ștefan Tulbu beneficiază de dreptul la pensie militară pentru vechime în muncă, în temeiul art. 2 alin. (1) din Legea nr. 1544-XII din 23 iunie 1993, prin aplicarea regulilor de interpretare corectă a normelor sus- indicate, este evident că instanța de fond, examinând cauza, greșit a concluzionat despre necesitatea admiterii acțiunii lui Ștefan Tulbu. Or, deși ultimul, începând cu data de 13 decembrie 2013 s-a reangajat în cadrul Inspectoratului General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne, iar la 2 februarie 2018 s-a eliberat de la serviciu, aceste circumstanțe nu pot constitui drept temei pentru stabilirea/recalcularea unei noi pensii pentru vechime în muncă, prin includerea la stabilirea acesteia a vechimii de muncă obținute după data realizării dreptului la pensie

pentru vechime în muncă – 8 aprilie 2011. Aceasta deoarece dreptul la pensie pentru vechimea în muncă apare o dată, și anume, după eliberarea din serviciu cu dreptul de recalculare în condițiile legii.

Instanța ierarhic inferioară a considerat întemeiate argumentele apelantului precum că, situația intimatului Ștefan Tulbu nu cade sub incidența art. 61 din Legea nr. 1544 din 23 iunie 1993, deoarece Legea nominalizată nu prevede stabilirea repetată a dreptului la pensie pentru vechime în muncă după restabilirea la serviciu în serviciul militar, or, din sensul Legii nr. 1544 din 23 iunie 1993 nu se deduce în niciun fel că militarii, persoanele din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, au dreptul la stabilirea repetată a mărimii pensiei în cazul în care au fost reangajați și au mai obținut o oarecare vechime în muncă, în caz contrar, ar reieși că subiecții menționați ar avea, teoretic, dreptul la nenumărate stabiliri sau repetate majorări ale pensiei. În așa mod, Ștefan Tulbu putea pretinde la stabilirea unei noi mărimi a pensiei, doar în cazul în care dispunea de dreptul la diferite pensii, însă, în speța dedusă judecătii, astfel de circumstanțe nu s-au constatat, reclamantul/intimat a pretins din nou la aceeași categorie de pensie, de care beneficiază din 8 aprilie 2011.

La data de 4 mai 2021, prin intermediul oficiului poștal, Ștefan Tulbu a depus recurs împotriva deciziei din 9 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel cu menținerea hotărârii instanței de fond.

În argumentarea cererii de recurs cu reiterarea motivelor de drept și de fapt anterior invocate, recurentul a menționat că la adoptarea soluției de către instanța de apel nu au fost constatate și elucidate pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei în fond, nu au fost dovedite circumstanțele considerate ca fiind stabilite, precum și au fost încălcate și aplicate greșit normele de drept material.

Prin referința depusă la data de 8 iunie 2021 Ministerul Afacerilor Interne a solicitat respingerea recursului depus de către Ștefan Tulbu, ca fiind neîntemeiat.

În conformitate cu art. 244 alin. (1) din Codul administrativ, hotărârile curții de apel ca instanță de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

În conformitate cu art. 245 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 9 februarie 2021, însă date privind notificarea dispozitivului deciziei la dosar nu există.

Totodată, decizia motivată din 9 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău a fost notificată lui Ștefan Tulbu la data de 7 aprilie 2021, fapt confirmat prin avizul de recepție/livrare (f.d.249, Vol. I).

Prin urmare, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ menționează că Ștefan Tulbu s-a conformat prevederilor legale și a depus recursul în termenul prevăzut de art. 245 din Codul administrativ.

Examinând temeiurile invocate în recursul depus de către Ștefan Tulbu, în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră inadmisibil, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 246, alin. (1) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil,

recursul se declară ca atare printr-o încheiere, iar în acord cu alin. (2) din art. 246 din Codul administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f). Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudențial, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține că, Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevolutiv al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de Apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare ex officio a erorilor de drept.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245 alin. (2) din Codul administrativ.

În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea *Helmers c. Suediei* 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În circumstanțele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de către Ștefan Tulbu.

În conformitate cu art. 230 și art. 246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul depus de către Ștefan Tulbu se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii

Nina Vascan

Nicolae Craiu